Lewensvaardighede (PSW) · Graad 6

Memorandum · Kwartaal 3–4

TOTAAL
58
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. By gevallestudies word die punt toegeken vir enige antwoord wat by die situasie pas en 'n sinvolle rede gee.
3. Waar 'n vraag om 'n eie mening of gevoel vra, is daar nie een regte antwoord nie — merk die rede, nie die mening nie.
4. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
5. Moenie punte aftrek vir spelling nie, solank die antwoord gelees kan word.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Nasiebou en nasionale simbole · 8 punte			
1.1	Volkslied; die Wapen; Erfenisdag (24 September); Vryheidsdag (27 April)	**4**	*1 punt elk.*
1.2	Die wapens lê neer, wat vrede beteken — die stryd is verby. Dit wys ook respek vir die land se geskiedenis en die mense wat daarvoor geveg het.	**2**	*1 punt vir 'vrede' of 'die wapens is neergelê', 1 punt vir enige verdere sinvolle betekenis.*
1.3	Nasiebou beteken om al die mense van 'n land saam te bring sodat hulle voel hulle behoort aan een nasie (1). Nasionale simbole soos die vlag, die volkslied en die wapen behoort aan almal, dus verenig hulle mense van verskillende agtergronde en gee hulle trots op die land (1).	**2**	*1 punt vir die betekenis, 1 punt vir hoe simbole help.*
VRAAG 2 · Persoonlike higiëne · 7 punte			
2.1	1. Waar 2. Onwaar 3. Waar 4. Onwaar	**4**	*1 punt elk. Stelling 2: tande moet minstens twee keer per dag geborsel word. Stelling 4: 'n tandeborsel, 'n kam en 'n waslap word net deur een persoon gebruik.*
2.2	1 = C; 2 = A; 3 = B (D = klere stryk, word nie gebruik nie)	**3**	*1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 3 · Gevallestudie: Geslagstereotipering en seksisme · 8 punte			
3.1	'n Vaste, algemene idee oor hoe alle seuns of alle meisies is of wat hulle kan doen (1). "Meisies is in elk geval te swak vir sokker" (1).	**2**	*1 punt vir die betekenis, 1 punt vir die aanhaling.*
3.2	Enige twee: die meisies voel minder belangrik of ongewens en verloor selfvertroue; meisies hou dalk op om sport te speel; meisies word seergemaak op die harde grond; seuns leer om op meisies neer te kyk / dink hulle is beter; seuns en meisies vertrou of hou nie meer van mekaar nie; argumente en konflik tussen die spanne.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
3.3	Deel die veld volgens 'n rooster — byvoorbeeld sokker Maandag, Woensdag en Vrydag; netbal Dinsdag en Donderdag — of gee elke span 'n uur per middag.	**2**	*1 punt vir 'n praktiese plan, 1 punt as albei spanne regverdig behandel word.*
3.4	Rede (1), enige een: dit is 'n geslagstereotipe — die werk het niks te doen met of jy 'n seun of 'n meisie is nie; albei kan dit net so goed leer doen; Thandi het minder tyd vir huiswerk en speel terwyl haar broer vrye tyd het; seuns moet ook kan kook en 'n huis skoon hou wanneer hulle groot is; een kind moet nie al die werk alleen doen nie. Werk (1), enige een: skottelgoed was of afdroog; kook; vee of dweil; 'n bed opmaak; wasgoed ophang; 'n troeteldier voer; die vullis uitneem; in die tuin werk; die motor was.	**2**	*1 punt vir die rede, 1 punt vir die werk. Geen tweede punt as die leerder die werk as net vir seuns of net vir meisies beskryf nie.*
VRAAG 4 · Gevallestudie: Omgee vir diere · 7 punte			
4.1	Enige twee: hy is die hele dag aan 'n kort ketting; geen water nie; geen skaduwee of skuiling nie; nie genoeg kos nie (hy is baie maer); sy beseerde poot word nie behandel nie; kinders gooi klippe na hom.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
4.2	Enige drie: gee elke dag skoon water; gee genoeg kos; gee skuiling en skaduwee ('n hok); neem die hond veearts toe as hy siek of beseer is, en vir sy inentings; gaan stap met hom en laat hom vrylik beweeg (moenie hom heeldag vasmaak nie); behandel hom goed en slaan hom nooit nie; hou hom skoon en vry van bosluise en vlooie.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
4.3	Organisasie/plek (1): die DBV (SPCA) (aanvaar ook 'n dierewelsynvereniging, 'n diereskuiling of 'n veearts). Optrede (1): sê vir haar ouers of onderwyser en vra 'n grootmens om dit by die DBV aan te meld, wat dan kan kom ondersoek instel.	**2**	*Geen punt vir optrede as sy alleen die erf ingaan om die hond los te maak of kos te gee nie.*
VRAAG 5 · Basiese noodhulp · 8 punte			
5.1	a — krap die byeangel sywaarts uit met 'n vingernael of 'n kaart (moenie druk nie), was die plek en hou 'n koue lap of ys in 'n lap daarop. b — gaan uit die son, koel die vel af met koel (nie yskoue) water of 'n klam lap, drink water en smeer aalwyn of na-son-room aan. c — hou ys in 'n lap of 'n koue pak sowat 10 minute daarop en laat die been rus. d — roep dadelik 'n grootmens en bel die Gifinligtingslyn (0861 555 777) of 'n ambulans (10177 / 112); moenie die kind laat opgooi nie; neem die bottel saam.	**4**	*1 punt elk. By d moet die leerder 'hulp kry / bel' noem. Geen punt vir net 'laat opgooi' of 'gee melk' nie.*
5.2	Enige twee: roep hard na 'n grootmens / vra iemand om 10177 of 112 te bel; laat haar vorentoe buk en gee tot vyf ferm houe tussen die skouerblaaie met die hak van jou hand; buikstote (die Heimlich-metode) as jy dit geleer het; hou aan totdat die lekker uitkom of hulp opdaag.	**2**	*1 punt elk. Moenie 'gee vir haar water' aanvaar nie.*
5.3	Enige twee: pleisters; verbande (ook 'n driehoekverband); steriele gaas of verbande; weggooihandskoene; skêer; antiseptiese middel; pinset; watte; brandsalf (brandjel).	**2**	*1 punt elk.*
VRAAG 6 · Voedselhigiëne · 6 punte			
6.1	Enige twee: dit is verby sy "gebruik voor"-datum; daar is skimmel op; dit ruik sleg of suur; dit is slymerig of het 'n vreemde kleur; die blik is opgeswel, geduik of geroes; die pakkie is geskeur of oop; vleis is buite die yskas gelos.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
6.2	Enige twee: vuil hande; 'n vuil werkblad, bord of mes; vlieë en ander insekte op die kos; hoes of nies oor die kos; rou vleis of sy sap wat aan ander kos raak; kos wat buite die yskas bly staan sodat die kieme groei; vuil water; vrugte en groente wat nie gewas is nie; 'n vuil vadoek.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
6.3	Enige twee: maagkrampe of maagpyn; opgooi (braking); diarree (loopmaag); naarheid; koors; hoofpyn; swakheid of moegheid.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 7 · Noodhulp en veilige hantering van kos · 8 punte			
7.1	Sny — was met skoon water en druk met 'n skoon lap. Brandplek — hou onder koel lopende water vir minstens tien minute (aanvaar 10–20 minute). Val — moenie die persoon skuif nie, roep 'n grootmens. Bloedneus — sit regop, buk effens vorentoe, knyp die sagte deel van die neus.	**4**	*1 punt elk. In ELKE geval moet 'n grootmens ook geroep word.*
7.2	Was jou hande voor jy kos hanteer; hou rou en gaar kos apart; hou koue kos in die yskas; maak seker vleis is deurgaar; was groente en vrugte; moenie kos eet wat verby sy datum is nie; hou werkblaaie skoon.	**4**	*1 punt elk.*
VRAAG 8 · Omgee vir mense · 6 punte			
8.1	Waarskynlik eensaam, senuweeagtig of bang om af te wys te word. Sy ken niemand nie en weet nie hoe om te begin praat nie.	**2**	*1 punt vir die gevoel, 1 vir die rede.*
8.2	Enige respekvolle sin, bv. "Ek voel sleg as ons Tumi hoogmoedig noem, want ek dink sy is net skaam. Kom ons vra haar om saam te speel."	**2**	*1 punt vir Ayanda se mening of gevoel duidelik gestel ('n 'ek'-boodskap), 1 punt as dit sonder beledigings, verwyte of name noem gedoen word.*
8.3	Enige sinvolle antwoord — byvoorbeeld gaan sit by haar, vra of sy wil saamspeel, of haar aan jou maats voorstel. Dit wys haar iemand sien haar raak en maak die eerste tree makliker.	**2**	*1 punt vir die daad, 1 vir hoe dit help.*

Totaal **58 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629